

Váci Polgármesteri Hivatal
Műszaki Osztály - Főmérnökség

Napirend:

ELŐTERJESZTÉS

Vác Város Önkormányzat Képviselő-testület
Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság
2019. év június hónap 11. napi ülésére

Szám: 12/388-2 /2019.
Tárgy: Szent Hedvig szobor-tábla kihelyezés
Melléklet: kérelem,
Előterjesztő: Magos Attila osztályvezető
Készítette: Magos Attila osztályvezető
Előadó: –
Előzmény/korábbi döntés: –
Terjedelem: 4 oldal
Bizottsági tárgyalások: –
Döntéshozatal módja: nyilvános ülés (Mötv. 46. § (1))
egyszerű többség (Mötv. 47. § (2))

Törvényességi
véleményezésre bemutatva: dr. Zsidel Szilvia Jogi Osztály osztályvezető

Törvényességi észrevétel: Deákné dr. Szarka Anita jegyző Nincs / az alábbi:

Véleményezésre megkapta: Pető Tibor alpolgármester

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság!

A Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság többször tárgyalta az egyebek napirend keretében Kiszél Vilmos javaslatát Szent Hedvig szobor feliratozása tárgyában. A 2019 május 7.-i ülésen Elnök Úr felkért az előterjesztés előkészítésére, melyhez csatolom Kiszél Vilmos javaslatát.

Kérjük a Tisztelt Bizottságot az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Vác, 2019. június 6.

Tisztelettel:

Magos Attila
osztályvezető

Határozati javaslat

Vác Város Önkormányzat Képviselő-testület Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága átruházott jogkörben engedélyezi a Szent Hedvig szobor feliratozásának pontosítását.

Forrás: Vác Város Önkormányzat 2020 évi költségvetés.

Határidő: folyamatos

Felelős: Műszaki Osztály - Főmérnökség

2018 NOV 14.
12 | 716 | 2018Szám: —
Munkat.: —
Ellenő: MA

ELŐTERJESZTÉS

Szent Hedvig szobrának közös magyar-lengyel emlékhelyé avatása céljából

Városunkban található Szent Hedvig legjelentősebb szobra, amely önálló oszlopon és kis kertben áll a Fehérek templomának Duna felőli falánál, kitűnő emlékhely lenne.

Szent Hedvig (sz. 1373/74. tele, Buda, † 1399. július 17, Krakkó)

Boldog Hedvig lengyel királynő, Nagy Lajos magyar és lengyel király, valamint Erzsébet boszniai hercegnő harmadik gyermeke volt. Egy szerződés értelmében, amelyet atyja, Nagy Lajos király Lipót ausztriai herceggel kötött, Lipót fiát a hitvesének szánták. A gyermekkori házasságkötés a 4 éves Hedvig és a 8 éves Vilmos között 1378. jún. 15-én, Haimburgban történt, a szertartást Demeter lengyel bíboros-érsek végezte. A két gyermeket ezután együtt nevelték Bécsben. Amikor Hedvig 6 éves lett, hazahozták Magyarországra, hogy itt készüljön fel a tényleges házasságkötésre.

Atyja, Nagy Lajos Vilmostal együtt a magyar trónra szánta, de a király halála után az özvegy Erzsébet királyné és a nemesek az idősebb leányt, Máriát ültették a magyar trónra, Hedviget pedig a lengyel trónra rendelték. Hedvig 1384 őszén érkezett Krakkóba, ahol október 15-én megkoronázták. A lengyelek Vilmost nem akarták a trónon látni. Ezért amikor Jagelló László követeket küldött, hogy megkérje Hedvig kezét, szívesen fogadták, meghallgatták kérését, főként mert ígéretet tett arra, hogy vele együtt az egész litván nép megkeresztelkedik és egyesül Lengyelországgal.

Hedvig, gyermekkorától kezdve nagyon hűséges volt a kegyelemhez, bár teste-lelke tiltakozott az új házasság ellen, mégis beleegyezését adta, mert Isten akaratát látta benne. László 1386. február 12-én érkezett Krakkóba, és három nap múlva testvéreivel és kíséretével együtt megkeresztelkedett. Február 18-án megtartották az esküvőt.

Hedvig tevékenyen részt vett az állam életében, mindent megtett az ország nagyságának és hatalmának biztosítása érdekében. Tevékenysége nem korlátozódott a szokásos királynői tevékenységre: egyszerű és tiszta életvitele (amelyet nem könnyen rendelt alá a kor szokásainak és eszméinek), vele született értelmessége és széles körű műveltsége révén sok emlékezetes dolgot művelt rövid élete folyamán. Mindenekelőtt elérte azt, amit sem törvény, sem fegyver nem tudott elérni: a pogány Litvániát a kereszthez vezette. Mint Litvánia Istentől vezetett apostola gondoskodott megfelelő személyek kiműveléséről, kik értették a megkeresztelt nép nyelvét, lelkületét, adottságait és jellemét: Prágában 1397-ben kollégiumot alapított litván teológusok számára. Hedvig szíven viselte a betegek, árvák, szegények, elesettek sorsát. Gyakran látogatta a kórházakat, és ápolta betegeiket. Próbálkozott a parasztság nyomorának enyhítésével. Sokat tett a magyar alapítású Pálos rend intézményei érdekében és az épületeinek felújításáért. Szentség hírében halt meg. Nem a Wawel-katedrális kriptájába temették el, mint a többi királyokat, hanem a főoltár alá.

A boldoggá-avatási eljárás belső ellenségeskedések miatt több évszázadig tartott. A lengyel püspöki kar 1933. szeptember 29-én Czeszochowában tartott ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy ismét kéri Hedvig – lengyelül Jadwiga – boldoggá avatását. II. János Pál pápa 1997. június 8-án avatta szentté Krakkóban.

(Kivonat a Magyar Katolikus Egyház közleményéből, archiv.katolikus.hu/szentek)

ÉSZREVÉTELEK

A Katolikus Egyház Hivatalos közleménye alapján Szent Hedvig váci szobrának felirata téves, mert sohasem volt a Dunakanyar patrónája. A lengyelek hivatalosan a következőképpen tisztelik: „Święta Jadwiga, Królowa Polski, Apostolka Litwy, Patronka Polski” amely magyarul így hangzik: **Szent Hedvig, Lengyelország Királynője, Litvánia Apostola, Lengyelország Patrónája.** A patrónává választás jelentős egyházi kinevezés, alapvetően megbízatás, egyfajta küldetés, amelyet a Katolikus Egyház közleménye minden bizonyítással megemlítené. Szent Hedvig életében a Dunakanyar, mint földrajzi név még nem volt használatos. Szent Hedvig legfeljebb átutazóban járhatott Vác területén. Sohasem élt a Dunakanyarban, talán Márianosztrán megszállt egyszer, és nem jegyezték fel, hogy bármit tett volna külön e térség érdekében. Javasoljuk, hogy a következő szöveg kerüljön az emléktáblára: **Szent Hedvig Nagy Lajos Magyar és Lengyel Király lánya, Lengyelország királynője, 1373/74, † 1399**

A lengyelek szentként temették el, a legnagyobb szentjeik egyikének tartják ma is. Boldoggá avatása és szentté avatása is lengyel kezdeményezésre történt, maga a szentté avatás is Krakkóban történt II. János Pál Pápa által, aki lengyel származású és pápává választása előtt Krakkó érseke volt. Mi magyarok méltatlanul keveset tudunk Szent Hedvigről. Városunk hatalmas lépést tett Szent Hedvig emlékének felélesztése érdekében, azzal, hogy szobrot állított neki, azonban a szobor felirata egyetlen nyelven, magyarul íródott. A lengyelek ennek alapján meg sem találják, mert ők Święta Jadwiga-ként ismerik.

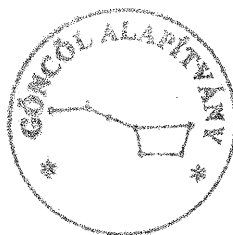
Javasoljuk, hogy az emléktáblára **a fenti szöveg lengyel nyelven is kerüljön fel.**

A közel évezredes Lengyel - Magyar barátságra való tekintettel, váci lengyelek és a Vácra látogató lengyelek javaslatait figyelembe véve, valamint Vác fekvését is szem előtt tartva, hiszen városunk a Budapest és Krakkó között úton található, kezdeményezzük, hogy a váci Szent Hedvig szobor körüli kis kertet tegyék alkalmassá arra, hogy ott közös megemlékezést, koszorúzást, fohászt, imát lehessen tartani, illetve mondani. A következő módon javasoljuk ezt megoldani: **A fent kért szöveg, két nyelven kerüljön az oszlop Duna felőli oldalára, alatta koszorútartó kampókkal. Az oszlop két oldalára kerüljön egy-egy tábla, amelyen nagyon tömören – ahogy az épületeken szokás – legyen egy rövid szöveg Szent Hedvigről a legfontosabb tudnivalókkal, két nyelven. Az északi oldalon lengyelül, a déli oldalon magyarul pontosan ugyan az a szöveg, valamint mindkét oldalon a tábla alatt szintén legyenek koszorútartók elhelyezve. Hivatalosan is engedélyezzék, hogy tiszteletadás céljából, bárki beléphessen a szobor körüli kis kertbe.**

Határozati javaslat: Vác Város Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága megtárgyalta és **elfogadta, vagy a feljegyzett módosításokkal elfogadta, vagy elvetette az alábbiakat:**

1. A Szent Hedvig szobor táblájára a jelenlegi helyett, a következő szöveg kerüljön: **Szent Hedvig Nagy Lajos Magyar és Lengyel Király lánya, Lengyelország királynője, 1373/74, † 1399.**
2. Az emléktáblára **a fenti szöveg lengyel nyelven is kerüljön fel.**
3. Szent Hedvig szobor körüli kis kertet tegyék méltóvá arra, hogy ott közös megemlékezést és imát lehessen tartani, ill. mondani, a következőképpen: **(a) A fent kért szöveg, két nyelven kerüljön az oszlop Duna felőli oldalára, alatta koszorútartó kampókkal. (2) Az oszlop két oldalára kerüljön egy-egy tábla, amelyen nagyon tömören – ahogy az épületeken szokás – legyen egy rövid szöveg Szent Hedvigről a legfontosabb tudnivalókkal, két nyelven. Az északi oldalon lengyelül, a déli oldalon magyarul pontosan ugyan az a szöveg, valamint mindkét oldalon a tábla alatt szintén legyenek koszorútartók elhelyezve. (3) Hivatalosan is engedélyezzék, hogy tiszteletadás céljából, bárki beléphessen a szobor körüli kis kertbe.**

kelt: 2018. november 11, Vác

MScs KISZEL Vilmos elnök

Göncöl Alapítvány a Világ Természetvédelmi Unió tagja
valamint

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Fenntartható Fejlődés Tanulmányok Intézete
kutatásvezető